TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2016. gada 28. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Intelektuālā īpašuma tiesības — Direktīva 2004/48/EK — 14. pants — Tiesu izdevumi — Advokāta izdevumi — Vienotas likmes atlīdzinājums — Maksimālās summas — Tehniskā padomdevēja izmaksas — Atlīdzinājums — Nosacījums par puses, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, vainu

Lieta C-57/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *hof van beroep te Antwerpen* (Antverpenes Apelācijas tiesa, Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 26. janvārī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 9. februārī, tiesvedībā

United Video Properties Inc.

pret

Telenet NV .

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], tiesneši F. Biltšens [*F. Biltgen*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], E. Levits un M. Bergere [*M. Berger*] (referente),

ģenerāladvokāts M. Kamposs Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretārs V. Turē [*V. Tourrès*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 14. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko iesniedza:

— *United Video Properties Inc*. vārdā – *B. Vandermeulen*, advokāts, un *D. Op de Beeck*, *advocaat*,

— *Telenet NV* vārdā – *S. Debaene*, *advocaat*, un *H. Haouideg*, advokāts,

— Beļģijas valdības vārdā – *J.-C. Halleux* un *J. Van Holm*, pārstāvji, kuriem palīdz *E. Jacubowitz*, advokāts,

— Nīderlandes valdības vārdā – *M. Bulterman* un *M. de Ree*, pārstāves,

— Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

— Eiropas Komisijas vārdā – *F. Wilman*, pārstāvis,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2016. gada 5. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2006/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu (OV 2004, L 157, 45. lpp., un labojums – OV 2004, L 195, 16. lpp.) 14. panta interpretāciju.

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *United Video Properties Inc.* un *Telenet NV* par tiesas izdevumiem, kas tai jāatlīdzina *Telenet* pēc tam, kad tā atteicās no prasības par patentiem, ko tā bija cēlusi pret pēdējo minēto.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Direktīvas 2004/48 preambulas 10., 17. un 26. apsvērums ir formulēti šādi:

"(10) Šīs direktīvas mērķis ir tuvināt [dalībvalstu tiesību aktus], lai iekšējā tirgū nodrošinātu augstu, līdzvērtīgu un viendabīgu aizsardzības līmeni.

[..]

(17) Šajā direktīvā paredzētie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi katrā atsevišķā gadījumā ir jānosaka tā, lai pienācīgi ņemtu vērā attiecīgā gadījuma specifiku, tostarp attiecīgo intelektuālā īpašuma tiesību īpašās pazīmes un, ja vajadzīgs, to, vai pārkāpums ir izdarīts apzināti vai neapzināti.

[..]

(26) Lai nodrošinātu kompensāciju par tāda pārkāpuma radīto kaitējumu, ko pārkāpējs, iesaistoties kādā darbībā, ir izdarījis apzināti vai viņam ir bijis pamats apzināties, ka minētā darbība radīs šādu pārkāpumu, tiesību īpašniekam izmaksājamo atlīdzību nosaka, ņemot vērā visus attiecīgos aspektus, piemēram, tiesību īpašnieka ienākumu zudumu vai pārkāpēja negodīgi gūto peļņu un attiecīgā gadījumā tiesību īpašniekam radīto morālo kaitējumu. [..] Šīs direktīvas mērķis nav paredzēt dalībvalstīm saistības noteikt soda maksu, bet gan kompensāciju, ko nosaka atbilstīgi objektīvam kritērijam, ņemot vērā tiesību īpašniekam radītos zaudējumus, piemēram, izdevumus pārkāpuma un pārkāpēja noteikšanā un meklēšanā."

4 Šīs direktīvas 3. pantā "Vispārīgas saistības" ir paredzēts:

"1. Dalībvalstis paredz pasākumus, kārtību un aizsardzības līdzekļus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šajā direktīvā paredzēto intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu. Šie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi ir taisnīgi, nav nevajadzīgi sarežģīti vai dārgi un neietver nepamatotus termiņus vai kavēšanos.

2. Šie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi ir arī efektīvi, proporcionāli un preventīvi, un tos piemēro tā, lai izvairītos no šķēršļu radīšanas likumīgai tirdzniecībai un nodrošinātu, ka tos neizmanto ļaunprātīgi."

5 Saskaņā ar minētās direktīvas 13. pantu "Kompensācijas":

"1. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās tiesu iestādes, saņemot cietušās puses iesniegumu, piespriež pārkāpējam, kas apzināti ir iesaistījies kontrafakta darbībā vai kam ir bijis pamats apzināties, ka minētā darbība ir kontrafakta darbība, izmaksāt tiesību īpašniekam kompensāciju, kas atbilst pārkāpuma dēļ radītā kaitējuma apmēram.

[..]

2. Ja pārkāpējs ir iesaistījies kontrafakta darbībās neapzināti vai viņam nav bijis pamats to apzināties, dalībvalstis var noteikt, ka tiesu iestādes var dot rīkojumu par peļņas vai iepriekš noteiktās kompensācijas atgūšanu."

6 Direktīvas 2004/48 14. pantā "Tiesu izdevumi" ir noteikts:

"Dalībvalstis paredz, ka pieņemamus un samērīgus tiesu izdevumus un citas izmaksas, kas radušās lietā uzvarējušajai pusei, parasti sedz zaudējusī puse, ja vien tas nav pretrunā ar taisnīguma principiem."

Beļģijas tiesības

7 Atbilstoši Beļģijas [1967. gada 10. oktobra] *Gerechtelijk Wetboek* (Tiesu kodekss) 827. panta 1. punktam jebkura atteikšanās no prasības pusei, kas atteikusies no prasības, ietver pienākumu samaksāt tiesāšanās izdevumus.

8 Šā kodeksa 1017. panta 1. punktā ir noteikts:

"Katrā galīgajā spriedumā pusei, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, ir jāpiespriež, pat pēc savas ierosmes, atlīdzināt tiesāšanās izdevumus [..]."

9 Saskaņā ar Tiesu kodeksa 1018. pantu:

"Tiesāšanās izdevumi ietver:

[..]

6° procesuālo izdevumu atlīdzību, kā noteikts 1022. pantā;

[..]."

10 Minētā kodeksa 1022. pantā ir noteikts:

"Procesuālo izdevumu atlīdzība ir vienotas likmes maksājums par puses, kurai spriedums ir labvēlīgs, advokāta izdevumiem un honorāriem.

Ar dekrētu, ko ir apstiprinājusi Ministru padome, Karalis nosaka procesuālo izdevumu atlīdzības minimālās un maksimālās pamatlikmes it īpaši atbilstoši lietas veidam un strīda nozīmībai.

Pēc kādas no pušu lūguma un ar lēmumu, kurā norādīti īpaši iemesli, [tiesa] var vai nu samazināt, vai palielināt atlīdzību, tomēr nepārsniedzot dekrētā noteiktās maksimālās un minimālās summas. [..]

Nevienai no pusēm nevar tikt prasīts samaksāt atlīdzību par otras puses advokāta iesaistīšanu, kas pārsniedz procesuālo izdevumu atlīdzības summu."

11 2007. gada 26. oktobra Karaliskais lēmums par Tiesu kodeksa 1022. pantā minēto procesuālo izdevumu tarifa noteikšanu, ar ko nosaka 2007. gada 21. aprīļa Likuma par advokātu honorāru un izdevumu atlīdzināšanu (*Belgisch Staatsblad*, 2007. gada 9. novembris, 56834. lpp.) 1.–13. panta spēkā stāšanās datumu, nosaka Tiesu kodeksa 1022. pantā norādītā procesuālo izdevumu atlīdzinājuma minimālās un maksimālās pamatsummas. Tā attiecībā uz prasībām par prasījumiem, kuru priekšmets ir novērtējams naudā, šajā Karaliskajā lēmumā ir noteikts procesuālo izdevumu atlīdzinājuma sadalījums no minimālās summas EUR 75, kas piemērojama prasībām, kuru priekšmets tiek novērtēts EUR 250 apmērā, līdz maksimālai summai EUR 30 000, kas piemērojama prasībām, kuru priekšmets, novērtēts naudā, pārsniedz EUR 1 000 000,01.

12 Turklāt attiecībā uz prasībām, kuru priekšmets nav novērtējams naudā, 2007. gada 26. oktobra Karaliskā lēmuma 3. pantā attiecībā uz procesuālajiem izdevumiem ir paredzēta EUR 1200 pamatsumma, EUR 75 minimālā summa un EUR 10 000 maksimālā summa.

13 Visbeidzot 2007. gada 26. oktobra Karaliskā lēmuma 8. pantā ir noteikts, ka procesuālo izdevumu atlīdzinājuma pamatsumma, minimālā summa un maksimālā summa ir sasaistītas ar patēriņa preču indeksu; jebkuras izmaiņas par vairāk nekā vai mazāk nekā 10 punktiem rada šī lēmuma 2. un 3. pantā norādīto summu 10 % paaugstinājumu vai pazeminājumu.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi.

14 *United Video Properties*, kas ir patenta īpašniece, cēla prasību pret *Telenet* Beļģijā, būtībā prasot konstatēt, ka pēdējā minētā ir pārkāpusi minēto patentu, un lai tai tiktu noteikts izbeigt šo pārkāpumu, kā arī piespriestu atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

15 Ar 2012. gada 3. aprīļa spriedumu *rechtbank van koophandel te Antwerpen* (Antverpenes Tirdzniecības tiesa) noraidīja šo prasību un atzina attiecīgo patentu par spēkā neesošu. Ar šo spriedumu tā piesprieda *United Video Properties* samaksāt *Telenet* tiesāšanās izdevumus saistībā ar procedūru pirmajā instancē EUR 11 000 apmērā, kas ir 2007. gada 26. oktobra Karaliskā lēmuma 3. pantā paredzētā maksimālā summa pēc tās pielāgojumiem, piemērojot šī lēmuma 8. pantu. *United Video Properties* pārsūdzēja šo spriedumu *hof van beroep te Antwerpen* (Antverpenes apelācijas tiesa, Beļģija).

16 *United Video Properties* tomēr atteicās no apelācijas sūdzības. Pēc šīs atteikšanās *Telenet* prasīja tostarp piespriest pēdējai minētajai atmaksāt *Telenet* EUR 185 462,55 kā advokāta izdevumus, kā arī EUR 40 400 par patentu jomas aģenta sniegto palīdzību.

17 No lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izriet, ka *hof van beroep te Antwerpen* (Antverpenes Apelācijas tiesa) izskatīšanā esošais strīds ir vienīgi par tiesāšanās izdevumiem, kurus *United Video Properties* ir jāatlīdzina *Telenet*. Proti, atbilstoši aplūkotajam Beļģijas tiesiskajam regulējumam *Telenet* var prasīt vienīgi atlīdzināt maksimālo summu EUR 11 000 katrā instancē attiecībā uz honorāriem, ko tā ir samaksājusi savam advokātam. Attiecībā uz patentu jomas aģentam samaksāto honorāru, piemērojot *Hof van Cassatie* (Kasācijas tiesa, Beļģija) judikatūru, *Telenet* ir tiesības atgūt šo summu no *United Video Properties*, ja vien tā var pierādīt, ka pēdējā minētā ir vainojama prasības celšanā un tiesvedības turpināšanā un ka minētā aģenta izmaksas ir likumsakarīgas sekas.

18 Taču *Telenet* norāda, ka tai ir radušies izdevumi, kas būtiski pārsniedz EUR 11 000 katrā instancē. Proti, tā uzskata, ka pamatlietā aplūkotais Beļģijas tiesiskais regulējums ir pretrunā Direktīvas 2004/48 14. pantam, jo šis pants neļauj dalībvalstīm noteikt ne atlīdzinājuma maksimālo summu advokāta izmaksām EUR 11 000 katrā instancē, ne nosacījumu par vainu, lai tiktu atlīdzinātas pārējās izmaksas, kas radušās pusei, kurai spriedums ir labvēlīgs.

19 Šādos apstākļos *hof van beroep te Antwerpen* (Antverpenes Apelācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Direktīvas 2004/48 [par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu] 14. pantā lietotajiem jēdzieniem "pieņemami un samērīgi tiesu izdevumi un citas izmaksas" pretrunā ir Beļģijas tiesiskais regulējums, kas dod iespēju tiesai ņemt vērā lietas īpašos konkrētos apstākļus un kas ietver variētu noteiktas likmes tarifu sistēmu attiecībā uz advokāta palīdzības izmaksām?

2) Vai jēdzieni Direktīvas 2004/48 14. pantā "pieņemami un samērīgi tiesu izdevumi un citas izmaksas" nepieļauj tādu judikatūru, saskaņā ar kuru tehnisko padomdevēju izmaksas ir atgūstamas tikai (līgumiska vai ārpuslīgumiska) pārkāpuma gadījumā?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

20 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2004/48 14. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, par kādu ir pamatlieta, kurš paredz, ka pusei, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesu izdevumus, kas radušies pusei, kurai spriedums ir labvēlīgs, kas tiesai, kura ir pilnvarota lemt par šo piespriešanu, piedāvā iespēju ņemt vērā tās izskatāmās lietas īpašos apstākļus, un kura ietver vienotas likmes tarifu sistēmu, kas paredz obligātu atlīdzinājuma maksimālo summu attiecībā uz advokāta palīdzības izmaksām.

21 Uzreiz jāatgādina, ka Direktīvas 2004/48 14. pants paredz principu, atbilstoši kuram puses, kurai spriedums ir labvēlīgs, pieņemamus un samērīgus tiesu izdevumus parasti atlīdzina puse, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, ja vien to pieļauj taisnīgums.

22 Attiecībā, pirmkārt, uz Direktīvas 2004/48 14. pantā esošā jēdziena "tiesu izdevumi", kas ir jāatlīdzina pusei, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, tvērumu ir jānorāda, ka šis jēdziens ietver tostarp advokāta honorārus, jo šajā direktīvā nav neviena elementa, kas ļautu secināt, ka šie izdevumi, kas parasti ir būtiska izdevumu, kas radušies tiesvedībā par intelektuālā īpašuma tiesību nodrošināšanu, daļa, tiktu izslēgti no šī panta piemērošanas jomas.

23 Otrkārt, no Direktīvas 2004/48 preambulas 17. apsvēruma izriet, ka tajā paredzētie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi katrā atsevišķā gadījumā ir jānosaka tā, lai pienācīgi ņemtu vērā attiecīgā gadījuma specifiku. Protams, šis mērķis varētu būt pretarguments tiesu izdevumu atlīdzinājuma noteikšanai atbilstoši vienotai likmei, jo šāda noteikšana nenodrošina ne izmaksu atlīdzināšanu, kas konkrēti radušās konkrētā gadījumā pusei, kurai spriedums ir labvēlīgs, ne vēl vispārīgāk – konkrētās lietas īpašo apstākļu ņemšanu vērā.

24 Tomēr Direktīvas 2004/48 14. pants liek dalībvalstīm nodrošināt vienīgi "pamatotu" tiesu izdevumu atmaksu. Turklāt šās direktīvas 3. panta 1. punkts tostarp nosaka, ka dalībvalstu paredzētajām procedūrām nebūtu jābūt nevajadzīgi dārgām.

25 Tādēļ tiesiskais regulējums, kas paredz vienotas likmes tarifus advokāta honorāru atlīdzināšanai, principā varētu tikt pamatots ar nosacījumu, ka tā mērķis ir nodrošināt atlīdzināmo izdevumu pamatotību, ņemot vērā tādus faktorus kā strīda priekšmets, tā summa vai darbs, kas paveicams attiecīgo tiesību aizstāvībai. Tā varētu būt it īpaši, ja šī tiesiskā regulējuma mērķis ir izslēgt no atlīdzinājuma pārmērīgus izdevumus neierasti augstu honorāru dēļ, par kuriem ir vienojusies puse, kurai spriedums ir labvēlīgs, un tās advokāts, vai ja advokāts sniedz pakalpojumus, kas netiek uzskatīti par nepieciešamiem attiecīgo intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanas nodrošināšanai.

26 Savukārt prasība, lai puse, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, sedz "pamatotus" tiesu izdevumus Direktīvas 2004/48 14. panta īstenošanas dalībvalstī mērķiem, nepamato tiesisko regulējumu, ar ko nosaka vienotas likmes tarifus, kas ir lielākoties zemāki par vidējiem tarifiem, kurus reāli piemēro advokāta pakalpojumiem šajā dalībvalstī.

27 Proti, šāds tiesiskais regulējums būtu nesaderīgs ar Direktīvas 2004/48 3. panta 2. punktu, kurā ir paredzēts, ka šajā direktīvā paredzētajai kārtībai un aizsardzības līdzekļiem ir jābūt preventīviem (atturošiem). Taču prasības par kontrafaktu atturošā iedarbība tiktu būtiski mazināta, ja pārkāpējam varētu piespriest atlīdzināt tikai nelielu daļu advokāta izmaksu, kas pamatoti radušās aizskartajam intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekam. Tā šāds tiesiskais regulējums apdraudētu Direktīvas 2004/48 galveno mērķi – atbilstoši Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. panta 2. punktam nodrošināt augstu intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību iekšējā tirgū, kas ir šās direktīvas preambulas 10. apsvērumā skaidri paustais mērķis.

28 Kas attiecas, treškārt, uz prasību ņemt vērā lietas īpatnības, no pirmā jautājuma formulējuma paša izriet, ka pamatlietā aplūkotais tiesiskais regulējums principā piedāvā tiesai iespēju ņemt vērā šīs īpatnības.

29 Tomēr, ceturtkārt, ir jākonstatē, ka Direktīvas 2004/48 14. pantā ir paredzēts, ka tiesu izdevumiem, kas jāsedz pusei, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, ir jābūt "samērīgiem". Taču tas, vai šie izdevumi ir samērīgi, netiek vērtēts neatkarīgi no izdevumiem, kas faktiski ir radušies pusei, kurai spriedums ir labvēlīgs, par advokāta palīdzību, ciktāl tie ir pamatoti šā sprieduma 25. punkta izpratnē. Lai gan samērīguma prasība neparedz, ka pusei, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, noteikti ir jāatlīdzina visi izdevumi, kas radušies pusei, kurai spriedums ir labvēlīgs, tā tomēr prasa, ka pēdējai minētajai pusei ir tiesības uz vismaz ievērojamas un pienācīgas pamatoto izdevumu, kas tiešām radušies pusei, kurai spriedums ir labvēlīgs, daļas atlīdzinājumu.

30 Tā kā tādam valsts tiesiskajam regulējumam, kas stingri ierobežo izmaksas saistībā ar advokāta palīdzību, kāds ir pamatlietā, ir jānodrošina, pirmkārt, ka šis ierobežojums atspoguļo advokātu pakalpojumu tarifu patieso praksi intelektuālā īpašuma jomā un, otrkārt, ka vismaz būtisku un pienācīgu pieņemamo izmaksu, kuras faktiski ir radušās pusei, kurai spriedums ir labvēlīgs, daļu sedz puse, kurai spriedums ir nelabvēlīgs. Proti, šāds tiesiskais regulējums it īpaši gadījumā, kad šis ierobežojums ir tikai nedaudz lielāks, nav tāds, kas nepieļautu, ka šo izdevumu summa būtiski pārsniedz noteikto ierobežojumu, lai gan atlīdzinājums, uz kuru varētu pretendēt puse, kurai spriedums ir labvēlīgs, varētu būt nesamērīgs, pat attiecīgajā gadījumā nenozīmīgs, liedzot Direktīvas 2004/48 14. pantam lietderīgo iedarbību.

31 Secinājumu iepriekšējā punktā negroza fakts, ka Direktīvas 2004/48 14. pants no savas piemērošanas jomas izslēdz gadījumus, kuros taisnīgums nepieļauj, ka puse, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, sedz tiesu izdevumus. Proti, šāda izslēgšana attiecas uz valsts tiesību normām, ar kurām tiesai ļauj konkrētā gadījumā, kad vispārējā tiesu izdevumu sistēmas piemērošana radītu negodīgu rezultātu, izņēmuma kārtā nepiemērot šo sistēmu. Savukārt taisnīgums pēc savas dabas nevar pamatot to, ka vispār un bez nosacījumiem tiek izslēgta izdevumu atlīdzināšana, kas pārsniedz noteiktu maksimālo apmēru.

32 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2004/48 14. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to neaizliedz tādu valsts tiesisko regulējumu, par kādu ir pamatlieta, kurš paredz, ka pusei, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesu izdevumus, kas radušies pusei, kurai spriedums ir labvēlīgs, kas tiesai, kura ir pilnvarota lemt par šo piespriešanu, piedāvā iespēju ņemt vērā tās izskatāmās lietas īpatnības, un kurš ietver vienotas likmes tarifu sistēmu, kas paredz obligātu atlīdzinājuma maksimālo summu attiecībā uz advokāta palīdzības izmaksām ar nosacījumu, ka šie tarifi nodrošina, ka izdevumi, kas jāatlīdzina pusei, kurai spriedums nav labvēlīgs, ir pamatoti, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai. Tomēr šās direktīvas 14. pants nepieļauj valsts tiesisko

regulējumu, kas paredz vienotas likmes tarifus, kuri tādēļ, ka tajos esošās maksimālās summas ir pārāk zemas, nenodrošina, ka vismaz būtiska un pienācīga daļa pamatoto izdevumu, kas radušies pusei, kurai spriedums ir labvēlīgs, ir jāatlīdzina pusei, kurai spriedums ir nelabvēlīgs.

Par otro jautājumu

33 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2004/48 14. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj valsts tiesību normas, kas paredz tehniskā padomdevēja izdevumu atlīdzināšanu tikai tad, ja ir vainojama puse, kam spriedums ir nelabvēlīgs.

34 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāatgādina, pirmkārt, Direktīvas 2004/48 14. pantā teiktais, ka dalībvalstis paredz, ka pieņemamus un samērīgus tiesu izdevumus un "citas izmaksas, kas radušās lietā uzvarējušajai pusei", parasti sedz zaudējusī puse, ja vien tas nav pretrunā ar taisnīguma principiem. Ņemot vērā to, ka nevienā šās direktīvas noteikumā nav jēdziena "citas izmaksas" definīcijas, kas no 14. panta piemērošanas jomas izslēgtu izmaksas, kas radušās par tehniskā padomdevēja pakalpojumiem, šis jēdziens principā ietver arī šī veida izdevumus.

35 Tomēr, otrkārt, kā to norāda ģenerāladvokāts secinājumu 79. punktā, Direktīvas 2004/48 preambulas 26. apsvērumā ir minēti "izdevumi noteikšanā un meklēšanā", kas bieži ir saistīti ar tehniskā padoma pakalpojumiem, kuri radušies intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekam. Šajā apsvērumā ir tieša atsauce uz "pārkāpumu, ko pārkāpējs, iesaistoties kādā darbībā, ir izdarījis apzināti vai viņam ir bijis pamats apzināties", un tādējādi tas attiecas uz zaudējumu atlīdzību, kas maksājama, ja pārkāpējs ir vainīgs. Taču zaudējumu atlīdzību regulē kāda šās direktīvas norma, proti, tās 13. panta 1. punkts. No tā izriet, ka "izdevumi noteikšanā un meklēšanā", kas bieži rodas pirms tiesvedības, obligāti neizriet no minētās direktīvas 14. panta piemērošanas jomas.

36 Treškārt, ir jākonstatē, ka plaša Direktīvas 2004/48 14. panta interpretācija tādējādi, ka tajā paredzēts, ka pusei, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, parasti ir jāatlīdzina "citas izmaksas", kas radušās pusei, kurai spriedums ir labvēlīgs, neprecizējot šo izmaksu raksturu, varētu piešķirt šim pantam pārmērīgi plašu piemērošanas jomu, tādējādi atņemot šās direktīvas 13. pantam lietderīgo iedarbību. Tādēļ šis jēdziens ir jāinterpretē šauri un jāuzskata, ka "citās izmaksās" 14. panta izpratnē ietilpst tikai tās izmaksas, kas tieši un cieši saistītas ar attiecīgo tiesvedību.

37 Ceturtkārt, ir jākonstatē ka Direktīvas 2004/48 14. pantā nav neviena elementa, kas ļautu uzskatīt, ka dalībvalstis tiesvedībā ar mērķi nodrošināt intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu var pakārtot "citu izmaksu" vai tiesu izdevumu vispār atlīdzināšanu kritērijam par puses, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, vainu.

38 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, tas, vai valsts tiesību norma var pakārtot tehniskā padomdevēja izdevumu atlīdzinājumu nosacījumam, ka ir vainojama puse, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, ir atkarīgs no saiknes starp šiem izdevumiem un attiecīgo tiesvedību; šie izdevumi kā "citi izdevumi" ietilpst Direktīvas 2004/48 14. pantā, ja šāda saikne ir tieša un cieša.

39 Tādējādi nešķiet, ka tieša un cieša saikne ir izdevumiem noteikšanā un meklēšanā, kas ir radušies darbībās, kuru mērķis tostarp ir vispārēja tirgus aplūkošana, ko veicis tehnisks padomdevējs, un tā veiktai iespējamu intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu, kurā vainojami šajā posmā nezināmi pārkāpēji, konstatēšanai. Savukārt, ciktāl tehniska padomdevēja pakalpojumi neatkarīgi no to rakstura ir nepieciešami, lai varētu lietderīgi celt prasību tiesā, lai konkrētajā gadījumā nodrošinātu šādu tiesību ievērošanu, izdevumi saistībā ar šā padomdevēja palīdzību ietilpst "citos izdevumos", kuri atbilstoši Direktīvas 2004/48 14. pantam ir jāatlīdzina pusei, kurai spriedums ir nelabvēlīgs.

40 Šādos apstākļos uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2004/48 14. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj valsts tiesību normas, kuras paredz tehniska padomdevēja izdevumu atlīdzināšanu tikai tad, ja ir vainojama puse, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, ja šie izdevumi ir tieši un cieši saistīti ar tiesvedību, kuras mērķis ir nodrošināt intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu.

Par tiesāšanās izdevumiem

41 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

1) **Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu 14. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to neaizliedz tādu valsts tiesisko regulējumu, par kādu ir pamatlieta, kurš paredz, ka pusei, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesas izdevumus, kas radušies pusei, kurai spriedums ir labvēlīgs, kas tiesai, kura ir pilnvarota lemt par šo piespriešanu, piedāvā iespēju ņemt vērā tās izskatāmās lietas īpatnības, un kurš ietver vienotas likmes tarifu sistēmu, kas paredz obligātu atlīdzinājuma maksimālo summu attiecībā uz advokāta palīdzības izmaksām, ar nosacījumu, ka šie tarifi nodrošina, ka izdevumi, kas jāatlīdzina pusei, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, ir pamatoti, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai. Tomēr šīs direktīvas 14. pants nepieļauj valsts tiesisko regulējumu, kas paredz vienotas likmes tarifus, kuri tādēļ, ka tajā esošās maksimālās summas ir pārāk zemas, nenodrošina, ka vismaz būtiska un pienācīga daļa pamatoto izdevumu, kas radušies pusei, kurai spriedums ir labvēlīgs, ir jāatlīdzina pusei, kurai spriedums ir nelabvēlīgs;**

2) **Direktīvas 2004/48 14. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj valsts tiesību normas, kuras paredz tehniska padomdevēja izdevumu atlīdzināšanu tikai tad, ja ir vainojama puse, kurai spriedums ir nelabvēlīgs, ja šie izdevumi ir tieši un cieši saistīti ar tiesvedību, kuras mērķis ir nodrošināt intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu.**

[Paraksti]